Α/Α: 1343991
Εντυπο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
Ημ/νία: 17/02/2006
Σελίδα: 28
Κατηγορία: Κριτική θεάτρου

Θέατρο ΕΜΠΡΟΣ επί δύο

Ο Μπερνάρ και οι κόπιες του

ΑΠΟ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΜΑΤΖΙΡΗ

**«Ενας αριθμός» της Κάριλ Τσόρτσιλ

Μετά το «Πολύ Μακριά», ένα φανταστικό σενάριο ανθρώπινου αλληλοαφανισμού και περιβαλλοντολλογικού εφιάλτη (παρουσιάστηκε και στην Αθήνα πέρυσι), προσήλθαμε στο τελευταίο έργο της Κάριλ Τσόρτσιλ «Ενας αριθμός», θέατρο Εμπρός, (μετάφραση Τάσος Μπαντής / Θανάσης Σαράντος) με αρκετές ελπίδες για μια εμπνευσμένη θεατρική βραδιά. Ομως αυτή τη φορά η σπίθα δεν είπε να ανάψει όπως στο προτελευταίο χιτ της Μεγάλης Κυρίας του σύγχρονου βρετανικού θεάτρου.

Πάντα στις επάλξεις με θέματα της ζωντανής πραγματικότητας και με την ασύλληπτη ευχέρεια μιας συνεχώς ανανεούμενης αισθητικής, η Τσόρτσιλ καταπιάνεται εδώ με ένα από τα πλέον επίμαχα ζητήματα της εποχής μας: την ανθρώπινη κλωνοποίηση.

Στο γυμνό σκηνικό (Ελένη Μανωλοπούλου), γύρω από ένα κρύο, λαμαρινένιο τραπέζι, φωτισμένο σκληρά σαν ένα είδος τοτέμ, δύο άνδρες, πατέρας/γιος (Μπερνάρ 2) κουβεντιάζουν σε γλώσσα ελλειπτική και γριφώδη, πλην απολύτως «φυσιολογικά», για την «παρά φύσιν» προέλευση του νεαρού άνδρα, ο οποίος όλως τυχαίως πληροφορήθηκε στο νοσοκομείο ότι υπάρχουν περισσότερες γενετικά ταυτόσημες παραλλαγές της ταπεινότητάς του: είναι κλωνοποιημένος και ούτε καν το πρωτότυπο.

Αυτό που ακολουθεί δεν είναι μια συζήτηση για τα επιτεύγματα της σύγχρονης βιοτεχνολογίας αλλά ένα μπερδεμένο θρίλερ, όπου στη διάρκεια πέντε σκηνών ο Πατέρας έχει να αντιμετωπίσει τους απαράλλαχτους γιους του, των οποίων την τραγικότητα μπορούμε να εικάσουμε παρά τις φειδωλές πληροφορίες της συγγραφέως.

Η Τσόρτσιλ δεν μας διευκολύνει αποκαλύπτοντας ότι πατέρας και γιοι έχουν αντιφατικές αναμνήσεις από το παρελθόν. Πιθανόν ο πατέρας κάποτε να προέβη σε ένα γενετικό αντίγραφο του Μπερνάρ 1, ώστε μετά το θάνατο της γυναίκας του να μπορέσει να κάνει μια «νέα αρχή» με έναν εξωτερικά πανομοιότυπο, αλλά ψυχολογικά ακέραιο Μπερνάρ 2. Μήπως όμως ευθύνεται τώρα για την ασυνάρτητη βιαιότητα του Μπερνάρ 2; Στη συνάντησή τους, ο ιδρυματοποιημένος πρωτότυπος γιος ανακαλεί πως όταν ήταν μικρός, ο πατέρας του τον άφηνε να κλαίει για ώρες. Μήπως ο Μπερνάρ 2 είναι πιο ισορροπημένος, επειδή στη δεύτερη απόπειρα πατρότητας ο πατέρας πρόσφερε ένα πιο σταθερό σπιτικό;

Ενόσω συλλογιζόμαστε τα παραπάνω, ο Μπερνάρ 1 δολοφονεί εκτός σκηνής τον Μπερνάρ 2 σε μια κρίση αδελφικού μίσους, δίνοντας κατόπιν τέλος και στη δική του ζωή. Στην τελευταία σκηνή, ο πατέρας συναντά τον Μπερνάρ 3. Εναν από τους λάθος κλώνους που αναφέρθηκαν στην αρχή, που κατόπιν υιοθετήθηκε και εξελίχθηκε σε έναν χαρούμενο, σίγουρο νέο -το αντίθετο του Μπερνάρ 1. Πόσο

συμβάλλουμε οι ίδιοι στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς μας, πόση ευθύνη φέρουν τα γονίδιά μας, από τα οποία -όπως εξηγεί χρήσιμα ο πατέρας- 38% είναι τα ίδια με αυτά ενός μαρουλιού, 98% τα ίδια με ένός χιμπατζή και 99% τα ίδια με ενός οποιουδήποτε (φυσιολογικού) ανθρώπου.

Ο Πατέρας διερευνά απαντήσεις για τη συμπεριφορά των τριών παιδιών του, ωστόσο χωρίς κάποιο αποτέλεσμα. Κάτι που ισχύει και για τη βραδιά εν γένει, που ξεκινά με σασπένς και ξεθυμαίνει σε ένα εν τέλει ανούσιο συνονθύλευμα επίκαιρης επιστημοσύνης και μπεχαβιορισμού. Κι αυτό, παρ' όλη την αίσθηση ρυθμού και οικονομίας της παράστασης (σκηνοθεσία Τάσου Μπαντή), που συντονίζεται με τον ιδιοσυγκρασιακά αφαιρετικό λόγο της Τσόρτσιλ, παρά τις ανάσες από χιούμορ («να στρίβεις στη γωνία και να βλέπεις τον εαυτό σου -μπορεί να πάθεις συγκοπή»), και το γήινο, μεσογειακό Πατέρα του Τάσου Μπαντή που, σαν χαμένος στο Διάστημα των «αριθμών», είναι ανήμπορος να συλλάβει τις τερατώδεις εξελίξεις της σύγχρονης επιστήμης σε αντίθεση με τον εναρμονισμένο και παντελώς ομοιόμορφο, άχρωμο τριπλό γιο του Θανάση Σαράντου (δημιουργού ενός υπέροχου θεατρικού «Μικρού Πρίγκηπα» το 2003). Με ύφος ανθρώπου μιας άλλης εποχής ο Μπαντής είναι γλαφυρή αντίστιξη στη φρικώδη φουτουριστική προοπτική μεταλλαγμένου homo sapiens. «Είμαστε δυο, είμαστε τρεις, είμαστε χίλιοι δεκατρείς...»

Λεζάντες: Ο Τάσος Μπαντής και ο Θανάσης Σαράντος στην παράσταση «Ενας αριθμός»
Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
Θέμα: ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ